

Systemový projekt MPSV

Systemový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí

Analýzy lokálních sítí služeb - uvedení do kontextu

Mgr. Štěpán Bolf, odborný garant KA 1 – Podpora a rozvoj služeb v oblasti SPOD



Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost



PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Národní strategie ochrany práv dětí „Právo na dětství“ na období 2012 - 2018

Strategie tvoří aktuální rámec **transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny**, byla schválena usnesením vlády č. 4 ze dne 4. ledna 2012, základním cílem Strategie je funkční systém, který:

1. Je plně zaměřen na dítě
2. Respektuje potřeby a vývoj dítěte
3. Sleduje dlouhodobý zájem dítěte, podporuje jeho jedinečnost a vývoj
4. Umožňuje rovné příležitosti pro všechny děti
5. Zahrnuje do řešení situace děti a rodiny, stejně jako celé jejich soc. okolí
6. Staví na silných stránkách dětí a rodin a identifikuje problémová místa
7. **Funguje integrovaně a ve spolupráci všech zúčastněných subjektů**
8. Je trvalým a interaktivním procesem
9. Poskytuje a reviduje opatření a poskytované služby
10. Je založen na objektivně zjištěných skutečnostech a důkazech

Realizace: 1. 1. 2016 – 30. 6. 2019, ve 12 krajích ČR

Projekt je zaměřen na **posílení kapacit na pracovištích orgánů sociálně-právní ochrany dětí** v oblasti síťování a vytváření sítí služeb pro ohrožené děti a rodiny na lokální úrovni, dále na zajištění kvalitních statistických dat nutných pro výkon sociálně-právní ochrany dětí, nastavení celoživotního vzdělávání a zvyšování kvalifikace pracovníků SPOD a na podporu a rozvoj náhradní rodinné péče s důrazem na pěstounskou péči.

Klíčová aktivita 1:

Podpora a rozvoj služeb v oblasti sociálně-právní ochrany dětí

Klíčová aktivita 2:

Monitorování a řízení kvality systému sociálně-právní ochrany dětí

Klíčová aktivita 3:

Celoživotní vzdělávání pracovníků a pracovníků OSPOD a pověřených osob

Klíčová aktivita 4:

Rozvoj náhradní rodinné péče

Klíčová aktivita 5:

Publicita projektu

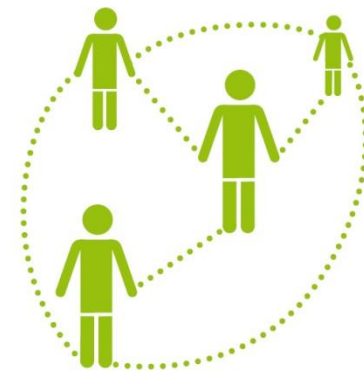
KA1: Podpora a rozvoj služeb v oblasti sociálně-právní ochrany dětí

Základní východisko:

- další posílení kapacit OSPOD v oblasti síťování služeb pro ohrožené rodiny a děti, aktivizace, podpora komunikace všech klíčových aktérů, podpora efektivního využívání stávajících zdrojů v systému

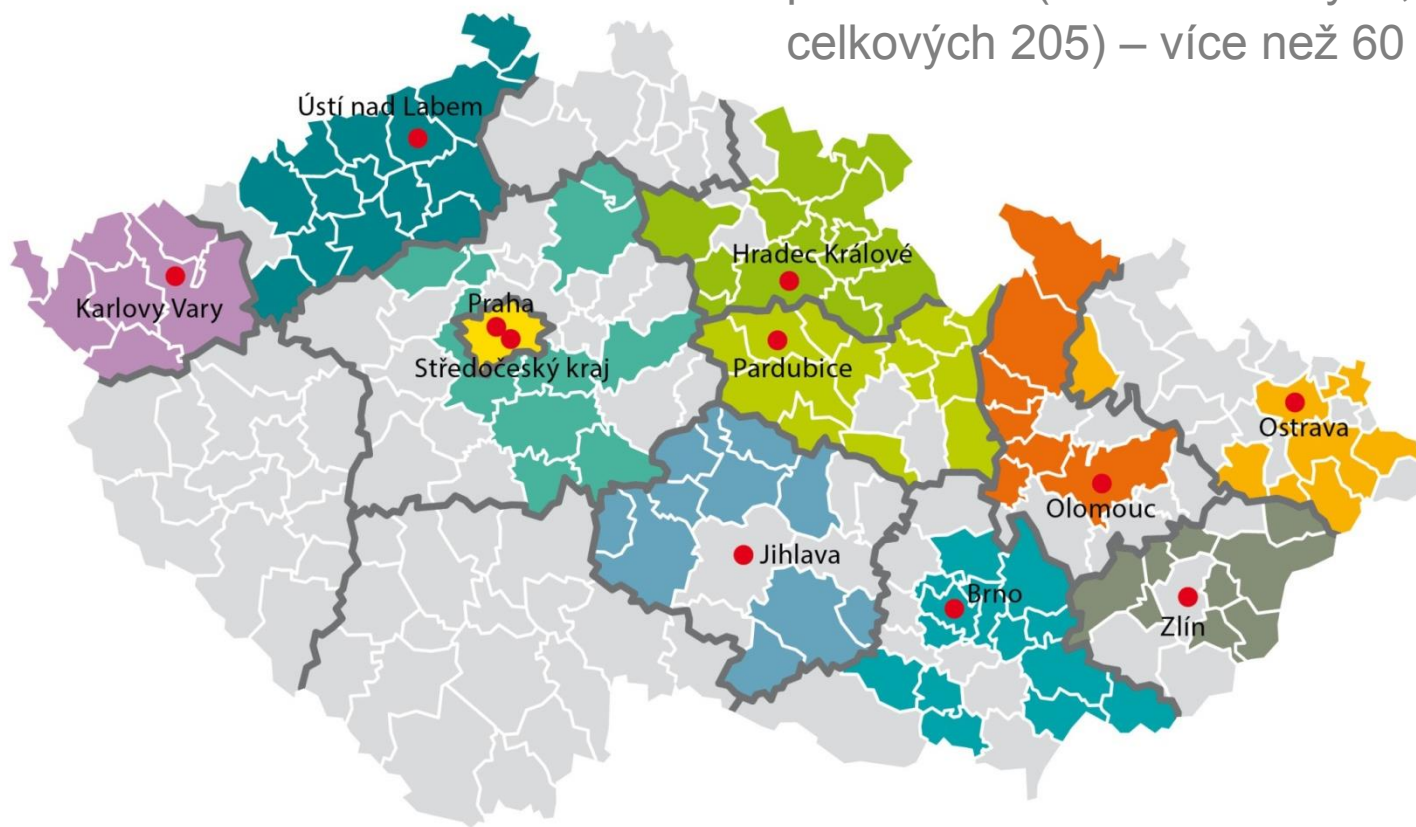
Podaktivity

1. Podpora síťování služeb na lokální úrovni
2. Preventivní služby na podporu rodiny
3. Inovativní služby na podporu rodiny
4. Implementace výstupů do systému



Rozsah síťování na lokální úrovni

11 zapojených krajů
124 zapojených obcí s rozšířenou působností (ze 162 možných, z celkových 205) – více než 60 %



Základní pojmy:

SÍŤ je soubor institucí, organizací a dalších subjektů, které na určitém geograficky vymezeném území (obec/město, ORP/region, kraj) svou činností ovlivňují situaci ohrožených rodin a dětí, ať už formálně na základě pravomoci, vyplývající z legislativy, nebo neformálně svým společenským posláním. Základním principem fungování sítě je partnerství, mezioborová spolupráce a případné překonávání bariér, které spolupráci brání.

AKTÉŘI jsou subjekty v síti, vzájemně provázané vztahy založenými na spolupráci a sdílené či dílčí odpovědnosti. Jde o instituce poskytující služby ohroženým rodinám a dětem (registrované sociální služby i neregistrované návazné služby), orgány samosprávy (městské a obecní úřady, zejména agenda OSV, konkrétně OSPOD, také sociální a terénní pracovníci), dále školy, poradenská zařízení (PPP, SPC, SVP), lékaři, MP a PČR a další.

Optimální a reálná síť služeb reagující na potřeby dětí (a jejich rodin) na úrovni

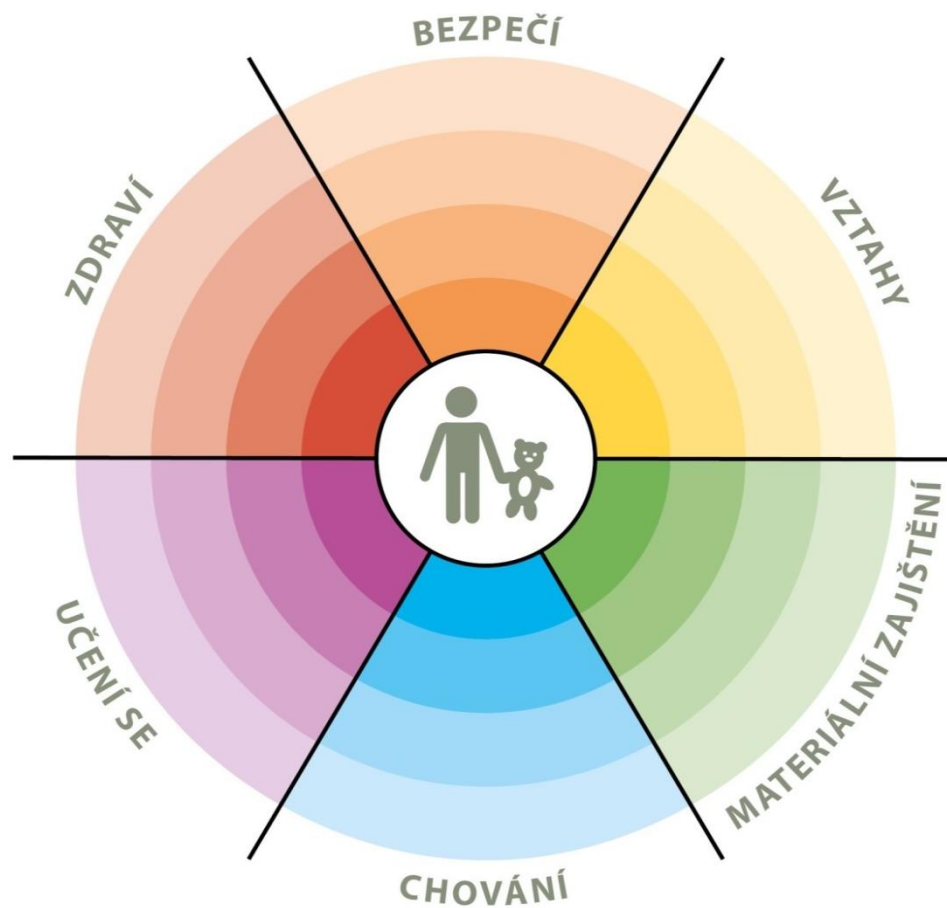
- výstupy *Analýza lokální sítě služeb vč. reálného modelu minimální sítě služeb na podporu pro děti a jejich rodiny na úrovni ORP / Zprávy o síťování v krajích*
- **Reálná síť služeb** – výčet aktérů, kteří se věnují potřebám v místě žijících dětí a rodiny
- **Optimální síť služeb** – model možných aktérů, relevantních k naplnění jednotlivých potřeb dětí

Kdo a jak je schopen naplnit potřeby dětí a rodiny žijících v regionu?

Analýza lokální sítě služeb a návrh její optimální podoby

- zpracovaná na základě vyřčených potřeb jednotlivých aktérů a dalších zjištění síťů působících v dané lokalitě
- důraz na naplňování potřeb dětí a jejich rodin prostřednictvím aktérů, bez ohledu na jejich rezortní příslušnost (princip nadrezortnosti a mezioborové spolupráce)
- rovina popisná, rovina edukativní (optimální podoba sítě, přesun pozornosti aktérů na potřeby dětí a rodin), rovina expertních doporučení vyplývajících z mapování
- primárně určeno samosprávě, poskytovatelům služeb a jejich klientům, donátorům nebo dalším osobám a organizacím, kteří mohou podpořit rozvoj služeb a spolupráce
- publikováno na www.pravonadetstvi.cz

ÚROVNĚ PODPORY DÍTĚTE A RODINY Z HLEDISKA JEJICH POTŘEB



Úrovně podpory:

- aktéři přímé podpory dítěte
- aktéři přímé podpory rodiny
- aktéři širší podpory
- podpora v rámci komunity

OPTIMÁLNÍ SÍŤ SLUŽEB PRO DĚTI A JEJICH RODINY

		ÚROVNĚ PODPORY			
		aktéři přímé podpory dítěte	aktéři přímé podpory rodiny	aktéři širší podpory	podpora v rámci komunity
POTŘEBY DÍTĚTE	VZTAHY žít v bezpečném vztahu k sobě, k rodině a komunitě, být přijímán	<ul style="list-style-type: none"> psycholog, psychiatr svěpomocná skupina nizkoprahové zařízení pro děti a mládež (NZDM), terénní pracovník metodik primární prevence, školní metodik prevence programy pro třídní kolektivy inkluzivní programy školní psycholog výchovný poradce učitel, vychovatel služby náhradní rodinné péče (např. kontakt s rodinou) sociální pracovník pobytového zařízení sociálně-aktivizační služba pro rodiny s dětmi (SAS) krizové centrum orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) 	<ul style="list-style-type: none"> rodinné centrum rodinná poradna rodinné konference mediace SAS NZDM OSPOD 	<ul style="list-style-type: none"> volnočasové aktivity (sport, skaut, umělecké kroužky) intervenční centrum poradna pro oběti trestných činů 	<ul style="list-style-type: none"> komunitní centrum komunitní akce zasedání pro setkávání sousedské spolky svěpomocné skupiny
	BEZPEČÍ žít v bezpečí a stabilitě	<ul style="list-style-type: none"> NZDM, terénní pracovník kontaktní centrum, terénní program pro uživatele návykových látek volnočasové aktivity krizové centrum linka bezpečí škola, školní poradenské pracoviště (SPP) peer program komunitní centrum středisko výchovné péče (SVP) - ambulantní zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP) lékař učitel Policie ČR, městská policie, asistent prevence kriminality OSPOD 	<ul style="list-style-type: none"> SAS NZDM, terénní pracovník asistent prevence kriminality krizová linka pro rodiče osvěta programy primární prevence rodinné centrum rodinná poradna rodinné konference intervenční centrum rodičovská skupina kontaktní centrum, terénní program pro uživatele návykových látek krizová respitní péče program podpory sousedství OSPOD 	<ul style="list-style-type: none"> Policie ČR, městská policie, asistent prevence kriminality sociální pracovník na obci poradna pro oběti trestných činů starosta, samospráva soud specialista na prevenci na úrovni obce nebo kraje integrováný záchranný systém 	<ul style="list-style-type: none"> dny sousedství preventivní akce v obci osvěta bezpečná hřiště, prostor pro volnočasové aktivity
	ZDRAVÍ vyrůstat v celkové tělesné a duševní pohodě	<ul style="list-style-type: none"> pediatri, pediatrická sestra pečovatelská služba raná péče školní programy podpory zdraví NZDM, terénní pracovník kontaktní centrum, terénní program pro uživatele návykových látek dětský psychiatr, psycholog školní psycholog dětský terapeut OSPOD 	<ul style="list-style-type: none"> SAS raná péče kontaktní centrum, terénní program pro uživatele návykových látek domácí sestra psychiatri, psycholog pro dospělé respitní služba rodinná terapie OSPOD 	<ul style="list-style-type: none"> nemocnice – dětské oddělení pohotovost specialisté – např. dětská chirurgie, ORL, apod. poradna pro závislosti (AT poradna) ozdravná léčebna 	<ul style="list-style-type: none"> preventivní akce na podporu zdraví osvěta dotace obce/kraje na akce na podporu zdraví (vitaminy, ovoce) nebo zlepšování životního prostředí podpora sportu (zázemi)
	UČENÍ SE rozvíjet svůj potenciál, mít radost z poznávání a učení	<ul style="list-style-type: none"> škola sociální pedagog, školský sociální pracovník výchovný poradce pracovník primární prevence NZDM, terénní pracovník volnočasové aktivity pedagogicko-psychologická poradna (PPP) SVP lékař podpora školní přípravy (doutčování) asistent pedagoga OSPOD 	<ul style="list-style-type: none"> PPP, SVP SAS rodinné centrum (výchova, učení) sociální pedagog, školský sociální pracovník školní psycholog výchovný poradce etoped, psycholog OSPOD 	<ul style="list-style-type: none"> SPP dům dětí a mládeže (DDM) škola (přesah do komunity) SVP 	<ul style="list-style-type: none"> zázemí pro vzdělávání (knihovny, prostory pro kroužky, poznávací stezky) ocenění vzdělávání (učitelé, žáci, vědci) kulturní akce zahraníční spolupráce dotace obce na pomůcky, dojíždění (do školy)
	CHOVÁNÍ znát hranice, dostat povzbuzení, učit se respektu k sobě i ostatním	<ul style="list-style-type: none"> peer program škola (práce s konkrétním dítětem) asistent pedagoga odborná poradenská pomoc (psycholog, etoped, psychiatr) resocializační program SVP pobytová služba (krátkodobá) probační a mediální služba (PMS) OSPOD 	<ul style="list-style-type: none"> škola (poradenství, spolupráce s rodiči) SAS NZDM - rodičovské skupiny SVP (poradenské/ambulantní služby) asistované kontakty a předávání OSPOD 	<ul style="list-style-type: none"> škola (klíma, práce s kolektivy, apod.) volnočasové aktivity zaměřené na posilování zdravých vztahů (skaut, Sokol, sport) církve PMS, resocializační program krizový pobyt 	<ul style="list-style-type: none"> sousedské a komunitní akce BESIP
	MATERIÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ mít zajištěny základní potřeby, nemít hlad, mít dobré zázemí	<ul style="list-style-type: none"> rodinné centrum krizové centrum materiální a potravinová pomoc dům na půl cesty ZDVOP pobytová služba OSPOD 	<ul style="list-style-type: none"> občanská poradna důhová poradna sociální pracovník obce SAS sociální rehabilitace materiální a potravinová pomoc právní pomoc azylové bydlení sociální bydlení nadace a nadační fondy OSPOD 	<ul style="list-style-type: none"> úřad práce bytová koncepce města komunitní akce zázemí pro setkávání 	<ul style="list-style-type: none"> program obědy do škol pracovní příležitosti obce

MODELY SPOLUPRÁCE AKTÉRŮ NA ÚROVNI OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ



Analýzy místních sítí (po krajích)





DĚKUJI ZA POZORNOST!

www.pravonadetstvi.cz

Mgr. Štěpán Bolf

e-mail: stepan.bolf@mpsv.cz



Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost



PRÁVO NA DĚTSTVÍ